

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn פ"ב of נדרים of דף פב.
Some of the topics we will learn about include:

נטולה אני מן היהודים

The Gemara discusses whether the רבנן consider abstinence from תשמיש or ענוי נפש or עניו לבניה.

מדינה זו, הנאת פלוני

The Gemara discusses the severity of a נדר forbidding benefit from a particular place or person.

A

נטולה אני מן היהודים

מדינה זו,
הנאת פלוני

B

כוליה פירקין רבי יוסי היא

The Gemara records the opinion of ר' הונא who infers from our Mishnah that all anonymous statements in our Perek should be attributed to רבי יוסי.

נדרה משתי ככרות

The Gemara debates whether a נדר that only partly involves a matter of נפש or ענוי נפש can be fully revoked. This question depends on how we apply the Halachah נדר. יפרנו כוליה משמע, that one can only be מפר a complete

B

כוליה פירקין
רבי יוסי היא

נדרה משתי ככרות

1 So let's review...

The Gemara on א"פ established that רבי יוסי agrees that דברים pertaining to רחיצה וקישוט, bathing and facial adornment, are at least considered דברים שבינו לבינה, relevant to their personal relationship. We also attributed a Braisa to רבי יוסי that listed תשמיש המטה, marital relations, among the subjects that are דברים שבינו לבינה.

1

רבי יוסי agrees,

דברים pertaining to...

רחיצה וקישוט תשמיש המטה

דברים שבינו לבינה

2 The Gemara now wonders

תשמיש המטה לרבנן ענוי נפש הוא או דברים שבינו לבינה Do the רבנן agree that תשמיש is only דברים שבינו לבינה, and the husband can only be מעצמו, for himself; or do the רבנן disagree here as well, and consider refraining from תשמיש to be ענוי נפש, and he can be מעצמו לאחרים, regarding others as well?

2

תשמיש המטה לרבנן

דברים שבינו לבינה ענוי נפש הוא

Husband can ONLY be מעצמו? Husband can ALSO be מעצמו לאחרים?

3 The Gemara wants to resolve this Shaila from a Mishnah later in this Perek:

נטולה אני מן היהודים If she made a נדר forbidding herself to have תשמיש with anyone; יפר חלקו ומשמתו He can nullify the נדר as far as it affects him, and he is then permitted to her; ותהא נטולה מן היהודים But she is still forbidden to all others.

Now, if תשמיש is a ענוי נפש, then his הפרה would be effective regarding everyone else as well?

3

The Gemara wants to resolve this Shaila from a Mishnah later in this Perek:

נטולה אני מן היהודים

If she made a נדר forbidding herself to have תשמיש with anyone

ותהא נטולה מן היהודים יפר חלקו ומשמתו

She's still forbidden to all OTHERS HE is then permitted to her

?

If תשמיש is a נדר של ענוי נפש, his הפרה would be effective regarding EVERYONE else as well?

4 The Gemara explains that we cannot bring any proofs from our Perek, because כוליה פירקין רבי יוסי היא All anonymous statements in our Perek are attributed to רבי יוסי. This is learned from a superfluous phrase in our Mishnah. The Mishnah begins by quoting רבי יוסי's opinion: רבי יוסי אומר אין אלו נדרים ענוי נפש Yet the Mishnah concludes דברי רבי יוסי, unnecessarily repeating that this is the opinion of רבי יוסי?

This must be to teach us that all anonymous statements in our Perek are in fact the opinion of רבי יוסי. However, our question was about the opinion of רבנן, which remains unresolved. The Ran therefore says that we are stringent and he can only be מפר לעצמו as a בנינה לבינה.

=====

4 We cannot bring any proofs from our Perek
כוליה פירקין רבי יוסי היא

The Mishnah begins

רבי יוסי אומר
אין אלו נדרים ענוי נפש

Yet the Mishnah concludes

דברי רבי יוסי
unnecessarily

To teach us

ALL anonymous statements in our Perek
are the opinion of רבי יוסי

Opinion of רבנן remains UNRESOLVED

ר"ן

Therefore, we are stringent and he
can only be מפר לעצמו as
בנינה לבינה

5 The Gemara continues:
אמר שמואל משמיה דלוי
כל נדרים בעל מפר לאשתו
חוץ מן הנאתי על פלוני שאינו מפר
If a woman forbade someone to benefit from her, the בעל
CANNOT be מפר the נדר.
אבל הנאת פלוני עלי מפר
But if she forbade herself from benefiting from a particu-
lar person, he CAN be מפר the נדר.
Apparently, not benefiting from a specific person is
considered ענוי נפש.

5 אמר שמואל משמיה דלוי
כל נדרים בעל מפר לאשתו

אבל הנאת פלוני
עלי
מפר

חוץ מן הנאתי
על פלוני
שאינו מפר

Not benefiting from
a specific person
IS considered ענוי נפש

6 The Gemara challenges this Halachah from the second half of our Mishnah:
 Zugt di Mishnah:
 ואלו הן נדרי ענוי נפש
 The following are נפש even according to רבי יוסי:
 אמרה קונם פירות העולם עלי הרי זה יכול להפר
 If she forbade herself from all produce, it is a נדר של ענוי
 and he can be מפר.
 פירות מדינה זו עלי יביא לה מומדינה אחרת
 Forbidding herself from the produce of a specific country
 is NOT a נדר של ענוי נפש, since she can get produce from
 another country. Similarly,
 פירות חנווני זה עלי אינו יכול להפר
 She can simply shop elsewhere. However,
 ואם לא היתה פרנסתו אלא ממנו הרי זה יפר
 דברי רבי יוסי
 If only this particular storekeeper extends him credit, then
 the בעל can be מפר the נדר, since she will have ענוי if she
 does not have money available to purchase her needs.

The Ran points out that a Neder from
 פירות מדינה שהיא דרה בה
 The produce of HER country in which she resides, is also
 considered as having to shop without credit. The Mishnah in the
 previous case must have referred to a נדר from a מדינה
 אחרת, a DIFFERENT country, and so there is no ענוי
 involved, since she can still benefit from all other
 countries.

6

Halachah from the 2nd half of our Mishnah:
ואלו הן נדרי ענוי נפש
Even according to רבי יוסי:

<p>פירות מדינה זו עלי יביא לה ממדינה אחרת</p> <p>פירות חנווני זה עלי אינו יכול להפר <i>נדר לא ענוי נפש NOT</i></p>	<p>אמרה קונם פירות העולם עלי הרי זה יכול להפר <i>נדר לא ענוי נפש IS</i></p> <p><i>However,</i> ואם לא היתה פרנסתו אלא ממנו הרי זה יפר <i>דברי רבי יוסי</i> <i>נדר לא ענוי נפש IS</i></p>
---	--

ר"ן

A Neder from
פירות מדינה שהיא דרה בה
is also considered נפש,
it's at least as difficult as
having to shop without credit

7 Now, the Gemara asks;
If the Mishnah rules that פירות מדינה זו עלי
Or פירות חנווני זה עלי
אינו יכול להפר
Because being אסור from one country or storekeeper is are NOT considered ענוי נפש;
How can שמואל rule that הנאת פלוני עלי מפר
Being אסור from one person IS considered ענוי נפש?

The Gemara answers that שמואל ruled that these ARE גדרים נדרי only according to the opinion of the רבנן, while our Mishnah which rules that these are NOT נפש ענוי is the opinion of רבי יוסי.

The Gemara adds that even רבי יוסי agrees that these are דברים שבינו לבינה, because it would be a great inconvenience for him to have to provide her with פירות from another country or even from another storekeeper. The Ran explains that it would not be reasonable to say that the רבנן hold that its נפש ענוי נפש and רבי יוסי holds that it's not even דברים שבינו לבינה.
=====

7

?

<p><i>If the Mishnah rules</i> פירות מדינה זו עלי פירות חנווני זה עלי אינו יכול להפר <i>They're NOT considered ענוי נפש</i></p>	<p><i>How can שמואל rule</i> הנאת פלוני עלי מפר</p>
<p>Our Mishnah These are NOT גדרים ענוי נפש <i>Is the opinion of רבי יוסי</i></p>	<p>שמואל These ARE גדרים ענוי נפש <i>According to the רבנן</i></p>
<p>רבי יוסי agrees These ARE דברים שבינו לבינה <i>It would be an inconvenience to have to provide פירות from another country or storekeeper</i></p>	
<p>ר"ן <i>It wouldn't be reasonable that רבי יוסי holds, it's NOT even דברים שבינו לבינה</i></p>	

8

The Gemara introduces a new question:

אמר רב יהודה אמר שמואל נדרה משתי ככרות
If a woman makes a נדר from two loaves of bread;
באחת מתענה

One loaf is made of fine flour, and therefore refraining
from eating it IS an ענוי;

ובאחת אין מתענה

While the other is made of coarse flour, and so its נדר does
NOT involve ענוי;

מתוך שהוא מפר למתענה מפר לשאינו מתענה

נדר. Since שתייהן holds that he can be מפר the entire נדר. Since דבר אכילה, they are both food items, the part that is ענוי is
גורר, brings along the part of the נדר that is not ענוי, and the הפרה affects both parts.

רב אסי אמר ר' יוחנן

מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה

רב אסי אמר ר' יוחנן holds that he can only be מפר the part of the נדר that
IS ענוי.

The Ran explains the Machlokes as follows:

שמואל learns from the Pasuk 'אישה יפרנו', as the Gemara
later on דף פ"ז says;

יפרנו כוליה משמע

נדר מפר an entire נדר,

וא"א לו להפר לחצאין

He cannot be מפר half of the נדר.

ענוי הפרה to avoid הפרה, therefore, since the Torah allows for הפרה to avoid נפש, in this case he can be מפר the entire נדר, even the part
which does not directly involve ענוי,

דמתענה בשאין מתענה תליא

Since this is the only way to avoid the ענוי of the other half.

However, ר' יוחנן takes the opposite approach and says that
in this case the Torah would allow for הפרה of half a נדר,
because the Pasuk only requires הפרה on

כל הנדר שהוא יכול להפר

As much of the Neder as he CAN be מפר, in this case, the
part of the נדר that entails ענוי

8

נדרה משתי ככרות

באחת מתענה

ענוי IS an Refraining

ובאחת אין מתענה

ענוי DOES NOT involve

Made of
fine flour

Made of
coarse flour

רב אסי אמר ר' יוחנן

מפר למתענה

ואין מפר לשאין מתענה

רב יהודה אמר שמואל

ממקל שבא מפר למתענה

מפר לשאין מתענה

ר"ן

אישה יפרנו

כל הנדר

שהוא יכול להפר

The part of the נדר
that entails ענוי

אישה יפרנו

יפרנו כוליה משמע

וא"א לו להפר לחצאין

כפי שהפריש, Since the Torah allows
to avoid נפש, he can be מפר the entire נדר
במתענה בשאין מתענה תליא

9 The Ran asks:
Shmuel rules
גדרה משתי ככרות
מתוך שהוא מפר למתענה
מפר לשאינו מתענה
Because
א"א לו להפר לחצאין

While the Mishnah earlier rules
נטולה אני מן היהודים
יפר חלקו ומשמשותו
ותהא נטולה מן היהודים
He can nullify the גדר as far as it affects him, but she is still
forbidden to all others.

9

The Ran asks:

שמואל

גדרה משתי ככרות

מתוך שהוא מפר למתענה
מפר לשאינו מתענה

א"א לו להפר לחצאין

The Mishnah earlier rules

נטולה אני מן היהודים

יפר חלקו ומשמשותו

ותהא נטולה מן היהודים

10 The Ran answers that the Halachah
א"א לו להפר לחצאין
Applies only to הפרה of נפש ענוי נפש, because the Pasuk
'יפרנו' is written regarding נפש ענוי However, the Torah
DOES allow for הפרה לחצאין for a גדר that is partly
דברים שבינו לבניה.

The logic behind this distinction is as follows:
His ability to be נפש ענוי נפש is
משום קפידא דידה
So that SHE shouldn't have ענוי, and so the Torah wants
him to be מפר the entire גדר, in case she will have ענוי from
the other half. However, his ability to be דברים שבינו לבניה
is
משום קפידא דבעל
So that HE is not affected by it. Therefore,
במאי דלא קפיד לא קפיד
ובמאי דקפיד שרי
It suffices for him to be מפר the part of the גדר that is
בינו לבניה, and leave the rest that does not affect him.

10

The Torah DOES allow
for הפרה לחצאין

For a גדר that's partly
דברים שבינו לבניה

א"א לו להפר לחצאין

Applies ONLY to הפרה
of נפש ענוי נפש

יפרנו
Is written regarding
ענוי נפש

The logic behind
this distinction is:

His ability to be
... is. מפר דברים לבין לבניה

משום קפידא דבעל
במאי דלא קפיד לא קפיד
ובמאי דקפיד שרי

His ability to be
... is. מפר נכדי ענוי נפש

משום קפידא דידה
The Torah wants him to be מפר
the entire נכדי,
in case she will have ענוי
from the other half